

Bevakning av ny information om bioetik med fokus på hälso- och sjukvårdsetik. Våren 2020.

Research och sammanställning görs av Marie Chenik. Bevakningen är resultatet av ett ideellt arbete som startade juni 2016.

Ett nyhetsbrev skickas en gång/vecka till prenumeranter.

Varje månad publiceras sammanställningen av nyhetsbrev på: [Praktiskt om etik | Karolinska Institutet \(ki.se\)](https://www.ki.se/praktiskt-om-etik)

Synpunkter och förslag välkomnas och skickas till marie.chenik@ki.se

Juni

Nytt. SOU 2020:36. *Ett nationellt sammanhållet system för kunskapsbaserad vård – ett system, många möjligheter.*

<https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/statens-offentliga-utredningar/2020/06/sou-202036/>

Ändringar i lagstiftning för barn inom psykiatrisk tvångsvård. <https://www.ivo.se/publicerat-material/nyheter/2020/ny-lagstiftning-for-barn-inom-psykiatrisk-tvangsvard/>

JO kritik mot Inspektionen för vård och omsorg för felaktig tillämpning av en bestämmelse om närståendes behörighet att anmäla klagomål. <https://www.jo.se/PageFiles/15438/368-2019.pdf>

Bristen på transparens hos många av dagens AI-algoritmer skapar utmaningar, skriver debattörer från Statens medicinsk-etiska råd, Smer. <https://www.dagensmedicin.se/artiklar/2020/06/22/varden-maste-uppmarksamma-de-etiska-fragorna-kring-ai/>

Varför hindras medier att granska coronapandemin?

<https://www.dn.se/debatt/varfor-hindras-medier-att-granska-coronapandemin/>

Allt fler äldre känner att de inte har något kvar att leva för.

<https://www.svt.se/nyheter/inrikes/allt-fler-aldre-har-inget-kvar-att-leva-for>

”Äldre blir lidande av systemet, vilket är mycket tragiskt”

<https://www.sjukhuslakaren.se/aldre-blir-lidande-av-systemet-vilket-ar-mycket-tragiskt/>

Michael Broomé, överläkare vid Ecmo-intensivvårdsavdelningen på Karolinska, är kritisk mot att höga chefer hävdar att hårdare prioriteringar inte har behövts under pandemin.

<https://www.dn.se/nyheter/sverige/overlakare-logn-att-patienter-inte-prioriterats-bort/>

Questions raised about Sweden’s Covid-19 policy on nursing homes.

<https://www.bioedge.org/bioethics/questions-raised-about-swedens-covid-19-policy-on-nursing-homes/13479>

Nuffield Council on Ethics. Policy briefing: COVID-19 antibody testing and “immunity certification”.

<https://www.nuffieldbioethics.org/assets/pdfs/Immunity-certificates-rapid-policy-briefing.pdf>

An Open Letter: Scientists and Racial Justice.

<https://www.the-scientist.com/news-opinion/an-open-letter-scientists-and-racial-justice-67648>

Stockholms Nationella patientdag den 17 september blir webbsänd. Tema: *Olika aspekter på coronapandemin.*

Svensk förening för narrativ medicin har deltagit i Dramatens projekt "*Stories from Europe: Crisis and Reflection*" och bidragit med en text om ett etiskt dilemma "*The sickest patient*" som gestaltas av dramaten-skådespelaren Johan Holmberg med dramaturgi av Jacob Hirdwall. <https://www.dramaten.se/aktuellt/2020/stories-from-europe/>

Covid-19: Vilka blir effekterna på hälsa och ekonomi? Inbjudan till webinarium tisdag 23 juni 10.00-11.30. <https://ihe.se/om-ihe/webbinarium/>

Ny bok. *Etik i psykiatrisk vård*. Av Reidar Pedersen m.fl. Lund : Studentlitteratur AB, [2020] 2020. ISBN 9789144126708.
<https://www.studentlitteratur.se/kurslitteratur/omvardnad-och-varld/psykiatri/etik-i-psykiatrisk-varld/>

Debatt. "Äldre får inte prioriteras bort från rehabilitering". Av Marina Carlsson på Personskadeförbundet RTP.
<https://www.dagenssamhalle.se/debatt/aldre-far-inte-prioriteras-bort-fran-rehabilitering-32870>

Debatt. "Palliativ vård vid covid-19 kan glida över till något som liknar dödshjälp". Av läkaren Shahidul Islam.
<https://www.dagensmedicin.se/artiklar/2020/06/15/palliativ-varld-vid-covid-19-kan-glida-over-till-nagot-som-liknar-dodshjalp/>

Krönika. *Rasismens nyanser*. Av Fanny Nilsson AT-läkare. <https://www.dagensarena.se/opinion/rasismens-nyanser/>

Videofilm. *Etik och politiska beslut om vården*. Föreläsning av Erica Falkenström inspelad på Institutet för framtidsstudier 10 juni 2020 om. <https://www.iffs.se/kalendarium/iffs-play/etik-och-politiska-beslut-om-varden-erica-falkenstro-m/>

Ivo riktar allvarlig kritik mot Karolinskas barnsjukvård. Diarienummer hos Ivo: 8.5-12507/2019-34.
<https://www.dn.se/sthlm/ivo-riktar-allvarlig-kritik-mot-barnsjukvarden-pa-nya-karolinska/>

Medarbetare på Sahlgrenska universitetssjukhuset som tar en akademisk examen efter den 1 juli får extra lönepåslag. Men förändringen möter kritik. <https://lakartidningen.se/aktuellt/nyheter/2020/06/kritik-mot-forskningsmorot-pa-sahlgrenska/>

How Should Clinicians Integrate Mental Health Into Epidemic Responses? Shantanu Srivatsa and Kearsley A. Stewart. *AMA J Ethics*. 2020;22(1):E10-15.
<https://journalofethics.ama-assn.org/article/how-should-clinicians-integrate-mental-health-epidemic-responses/2020-01>

Stuart JC. *Making the Call*. [published online ahead of print, 2020 Jun 16]. *N Engl J Med*. 2020;10.1056/NEJMp2014108.
<https://www.nejm.org/doi/full/10.1056/NEJMp2014108?rss=searchAndBrowse>

Coronavirus: why it's dangerous to blindly 'follow the science' when there's no consensus yet. By Neil Levy University of Oxford, Eric Schliesser University of Amsterdam, Eric Winsberg University of South Florida.

<https://theconversation.com/coronavirus-why-its-dangerous-to-blindly-follow-the-science-when-theres-no-consensus-yet-140980>

Myndighet för Vårdanalys. Ny rapport. *Styra mot horisonten. Om vård efter behov som grund för horisontella prioriteringar.*

Att vård ska ges efter behov återspeglas inte tydligt i den politiska styrningen och vid beslut om fördelningen av resurser mellan olika sjukdomsgrupper. Kunskapen om behoven och hur väl de tillgodoses behöver förbättras.

<https://www.vardanalys.se/rapporter/styra-mot-horisonten/>

Debattartikel: *Ta fram bedömningar av behoven i olika patientgrupper samt i vilken utsträckning de tillgodoses i dag*, föreslår Jean-Luc af Geijerstam och Kajsa Hanspers från Myndigheten för vård- och omsorgsanalys.

<https://www.dagensmedicin.se/artiklar/2020/06/12/svara-prioriteringar-kommer-att-behova-goras/>

Debatt. *Sverige valde coronastrategi med 2004 års smittskyddslag.* Lagen innebar ett perspektivskifte. Möjligheten att begränsa smittspridningen genom tvångsåtgärder finns visserligen kvar. Men den enskilde individen fick här ett stort ansvar för smittskyddet. En artikel av Statsvetaren Olof Petersson.

<https://www.dn.se/debatt/sverige-valde-coronastrategi-med-2004-ars-smittskyddslag/>

Regeringen tillsätter en oberoende granskning av metoden för medicinska åldersbedömningar.

<https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/kommittedirektiv/2020/06/dir.-202064/>

Tidningen Sjukhusläkaren. Tema Dödshjälp. Under 2000-talet har flera länder och delstater i USA infört dödshjälp. Frågan leder gång på gång till känslomässigt laddade debatter, nu senast under våren. Sju av åtta riksdagspartier säger dock tydligt nej till dödshjälp. Men vilka är argumenten för och emot dödshjälp? Läs Sjukhusläkarens reportage i tre delar.

<https://www.sjukhuslakaren.se/tema/dodshjalp/>

SBU rapport. *Forskning om depression vid graviditet.* <https://www.sbu.se/314>

In April, BBC News filmed in University Hospital Wishaw in Lanarkshire. Since then, special correspondent Ed Thomas has followed the story of one patient through recovery to reunion with his partner.

<https://www.bbc.com/news/av/uk-53011834/coronavirus-couple-reunited-after-seven-week-battle-against-disease>

Covid-19 communication aids. BMJ 2020;369:m2255. Many clinicians are facing unexpected and challenging conversations. This guide is a graphic medicine adaptation of text that was created to provide a practical introduction on how to talk about difficult topics related to covid-19. <https://www.bmj.com/content/369/bmj.m2255>

Herd immunity and lifting lockdowns: a new trolley problem? By Ezio Di Nucci University of Copenhagen.

<https://blogs.bmj.com/medical-ethics/2020/06/09/herd-immunity-and-lifting-lockdowns-a-new-trolley-problem/>

Population-wide use of facemasks keeps the coronavirus ‘reproduction number’ under 1.0, and prevents further waves of the virus when combined with lockdowns, a modelling study led by the University of Cambridge suggests.

<https://www.cam.ac.uk/research/news/widespread-facemask-use-could-shrink-the-r-number-and-prevent-a-second-covid-19-wave-study>

Individual Freedom or Public Health? A False Choice in the Covid Era. By Jonathan Cohen.

<https://www.thehastingscenter.org/individual-freedom-or-public-health-a-false-choice-in-the-covid-era/>

Nuffield Council on Ethics. *Statement of solidarity.* <https://www.nuffieldbioethics.org/news/statement-of-solidarity>

AMA Board of Trustees pledges action against racism, police brutality. <https://www.ama-assn.org/press-center/ama-statements/ama-board-trustees-pledges-action-against-racism-police-brutality>

Unicef. *Talking to your kids about racism.* <https://www.unicef.org/parenting/talking-to-your-kids-about-racism>

Bioethics and Black Lives: A Call for Bioethics to Speak Against Racial Injustice. The Hastings Center.

<https://www.thehastingscenter.org/bioethics-and-black-lives-a-call-for-bioethics-to-speak-against-racial-injustice/>

Förekomst och behandling av smärta, samt interventioner som bidrar till förbättrat smärtomhändertagande hos patienter på sjukhus. Ny avhandling av onkologisjuksköterskan Viveca Andersson. Viveca är sen länge medlem i etikrådet på Hallands Sjukhus och har medverkat flera år i arbetsgruppen för Nationella etiknätverket. <https://gupea.ub.gu.se/handle/2077/60808>

Minnesanteckningar från Folkhälsomyndighetens veckovisa telefonmöten med landets smittskyddsläkare lämnas inte längre ut.

<https://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=83&artikel=7484817>

<https://lakartidningen.se/aktuellt/nyheter/2020/06/anteckningar-fran-moten-med-smittskyddet-lamnas-inte-ut/>

Tjänstemannens bästa protokoll är det som inte finns. Av Lydia Wålsten. <https://www.svd.se/tjanstemannens-basta-protokoll-ar-det-som-inte-finns>

Uttalande från Läkaresällskapet och Svensk Sjuksköterskeförening. Att kommunicera under en pandemi – läkarens och sjuksköterskans roll och ansvar. https://www.sls.se/globalassets/sls/etik/dokument/uttalande_att-kommunicera-under-en-pandemi--lakarens-och-sjukskoterskans-roll-och-ansvar_2020_06_03-005.pdf

Läkare och sjuksköterskor kan fylla en viktig funktion genom att rapportera om och beskriva det aktuella läget, skriver debattörer från Svenska läkaresällskapet och Svensk sjuksköterskeförening.

<https://www.dagensmedicin.se/artiklar/2020/06/03/vi-i-varden-ska-vara-generosa-med-att-medverka-i-medierna/>

Moralisk stress. Svårt när läkare inte kan följa sin etiska kompass. <https://lakartidningen.se/aktuellt/nyheter/2020/06/svart-nar-lakare-inte-kan-folja-sin-etiska-kompass/>

Ivo tillsyn: Närvarande chefer viktigt för att stoppa coronasmitta.

<https://www.vardfokus.se/webbnyheter/2020/juni/ivo-narvarande-chefer-viktigt-for-att-stoppa-coronasmitta/>

https://ivo.se/globalassets/dokument/publicerat/iakttagelser-i-korthet/2020/tillsyn_sarskilda-boenden-for-aldre_200527.pdf

Coronavirus: researchers no longer need consent to access your medical records.

<https://theconversation.com/coronavirus-researchers-no-longer-need-consent-to-access-your-medical-records-138567>

If you would like to contribute to the European Association of Centres of Medical Ethics EACME newsletter, August 2020: COVID-19 special issue please contact the editor, Dr Giles Birchley (giles.birchley@bristol.ac.uk).

Nominera till Smers etikpris 2020. Skriftligen senast den 9 september 2020, via e-post smer@regeringskansliet.se eller via brev till Smer, Socialdepartementet, 103 33 Stockholm. Ange namn på ditt förslag till pristagare inklusive motivering samt ditt eget namn, telefonnummer och e-post/adress. <http://www.smer.se/nyheter/nomiera-till-smers-etikpris-2020/>

Smer anordnar ett Webbinarium på temat global etik och rättvisa i samband med pandemi i samarbete med Centrum för tillämpad etik vid Linköpings universitet. 15 juni kl. 14.00-15.00. <http://www.smer.se/seminarier/webbinarium-global-etik-i-pandemitider/>

Mai

Svenska forskare vill bota äldre med alzheimer, parkinson eller hjärtsvikt med transfusioner av blodplasma från unga män. Men Överklagandenämnden för etikprovning sågar upplägget.

<https://lakartidningen.se/aktuellt/nyheter/2020/05/ungt-blod-till-alzheimersjuka-far-nobben/>

JO. Allvarlig kritik mot Kriminalvården för att cancerbehandlingen av en multisjuk äldre man blivit kraftigt fördröjd och för brister i omvårdnaden m.m. <http://www.jo.se/PageFiles/15388/3801-2018.pdf>

Riksrevisionen granskar statens suicidpreventiva arbete . <https://www.riksrevisionen.se/om-riksrevisionen/kommunikation-och-media/nyhetsarkiv/2020-05-22-riksrevisionen-granskar-statens-suicidpreventiva-arbete.html>

IVO har noterat allvarliga brister på en tiondel av 1.045 verksamheter inom äldreomsorgen som de har gjort en inledande tillsyn av. <https://www.ivo.se/tillsyn/ivos-granskning-av-aldreomsorgen-under-covid-pandemin/utmaningar-och-atgarder-for-minskad-smittspridning-i-aldreomsorgen/>

<https://www.dn.se/nyheter/sverige/ivo-bade-halsa-och-liv-hade-kunnat-raddas/>

Debatt. *"Döden på äldreboendena visar att vi behöver flockhumanitet"*. En debattartikel av Annika Borg, teol dr, präst i Svenska kyrkan och Johanna Andersson, fil dr, tidigare präst i Svenska kyrkan. <https://www.dn.se/debatt/doden-pa-aldreboendena-visar-att-vi-behover-flockhumanitet/>

Debatt. *366 sjuksköterskor säger ifrån: "Vi sysslar inte med dödshjälp"*.
<https://www.aftonbladet.se/debatt/a/3Jy7K9/nej-vi-sysslar-inte-med-aktiv-dodshjalp>
<https://www.vardfokus.se/webbnyheter/2020/maj/366-sjukskoterskor-sager-ifran-ingen-dodshjalp/>

Andelen äldre som fått intensivvård för covid-19 minskade kraftigt när läget var som värst, visar SvD:s kartläggning. Av Fredrik Mellgren och Henrik Ennart.
<https://esvd.svd.se/1001/Svenska-Dagbladet/306917/2020-05-30/13880893/Okanda-kurvan-visar-hur-aldre-prioriteras-bort-i-intensivvarden>

Socialstyrelsen bemöter kritik av äldrevarlden. <https://lakartidningen.se/aktuellt/nyheter/2020/05/socialstyrelsen-vander-sig-mot-ordbruk-i-kritik-av-aldrevarden/>

Debatt. *Att ha en särskild gräddfil för "viktiga" personer till virustestning strider mot idén om alla människors lika värde.* Att vi befinner oss i en pandemi ändrar inte på detta, skriver Martin Peterson, professor i filosofi.
<https://www.svd.se/professor-fel-att-ge-lofven-och-tegnell-fortur-till-test>

Webbinarium. Svensk sjuksköterskeförening och deltagare för en dialog om omvårdnad och etik relaterat till äldre personer i behov av vård, omvårdnad och omsorg i samband med Covid 19. <https://www.swenurse.se/Sa-tycker-vi/webbinarium/>

Please join us for an important discussion about the present and future effects of the coronavirus on medical professionals. Presented jointly by FRONTLINE PBS, the Harvard T.H. Chan School of Public Health, and the Harvard Medical School Center for Bioethics.
<https://www.pbs.org/wgbh/frontline/announcement/coronavirus-pandemic-the-new-normal-for-medical-communities-and-american-society-virtual-event/>

Can bioethics be an honest way of making a living? A reflection on normativity, governance and expertise. Camporesi S, Cavaliere G. Journal of Medical Ethics Published Online First: 27 March 2020. doi: 10.1136/medethics-2019-105954
<https://jme.bmj.com/content/early/2020/05/19/medethics-2019-105954>

Svenska läkaresällskapet har en ny ordförande som heter Tobias Alfvén, barnläkare vid Sachska barn- och ungdomssjukhuset, Södersjukhuset, samt docent i global hälsa vid Karolinska institutet.
<https://lakartidningen.se/aktuellt/nyheter/2020/05/sls-far-en-ny-ordforande-och-manga-nya-medlemmar/>

Ny SBU-broschyr. Beskriver på ett lättillgängligt sätt vad forskning visar om de insatser som SBU har utvärderat gällande utsatta barn och unga. https://www.sbu.se/vop2020_17

Debatt. *Låt lex Lilla hjärtat stärka barns rättigheter i placeringsärenden.*
<https://lakartidningen.se/opinion/debatt/2020/05/lat-lex-lilla-hjartat-starka-barns-rattigheter-i-placeringsarenden/>

Ny podd från Stockholms Sjukhem: Madhuri Gogineni, överläkare inom den palliativa vården på Stockholms Sjukhem, intervjuas om oro och etisk stress inom vården och omsorgen. <https://www.stockholmssjukhem.se/aktuellt/nyheter/2020/podd-om-oro-och-etisk-stress-inom-arden-och-omsorgen>

Läkaresällskapet: *Programrådet Styrgruppen i Nationellt system för kunskapsstyrning ska inte styra professionens riktlinjer kring covid-19.*
<https://lakartidningen.se/aktuellt/nyheter/2020/05/lakaresallskapet-programrad-ska-inte-styra-professionens-covid-riktlinjer/>

SVT granskning av beslut kring munskydden. <https://www.svtplay.se/klipp/26870929> Arbetsmiljöverket vägrar att ställa upp på en vanlig tv-intervju. <https://www.svt.se/nyheter/inrikes/kronika-myndigheten-duckar-de-svara-fragorna>

Inspektionen för vård och omsorg, Ivo, inleder en granskning av den vård och behandling som ges på särskilda boenden för äldre.
<https://lakartidningen.se/aktuellt/nyheter/2020/05/ivo-granskar-efter-debatt-om-syrgas/>

Många äldre som nu dör i covid-19 hade överlevt om de kommit till sjukhus. Det hävdar Yngve Gustafson, professor i geriatrik vid Umeå universitet, som anser att äldre diskrimineras.

<https://lakartidningen.se/aktuellt/nyheter/2020/05/geriatrikprofessor-manga-aldre-dor-i-onodan-utan-korrekt-bedomning/>

Coronavirus: *What's going wrong in Sweden's care homes?* <https://www.bbc.com/news/world-europe-52704836>

American Geriatrics Society (AGS) Position Statement: Resource Allocation Strategies and Age-Related Considerations in the COVID-19 Era and Beyond. <https://www.americangeriatrics.org/media-center/news/new-ags-position-statement-addresses-one-health-cares-most-difficult-issues> <https://onlinelibrary.wiley.com/action/showCitFormats?doi=10.1111%2Fjgs.16537>

Current medical guidelines risk unlawful deaths of patients, researchers claim. University of Cambridge.

<https://www.cam.ac.uk/research/news/healthcare-rationing-could-see-unlawful-deaths-from-covid-19-researchers-claim>

Liddell K, Skopek JM, Palmer S, *et al.* Who gets the ventilator? Important legal rights in a pandemic.

Journal of Medical Ethics Published Online First: 11 May 2020. doi: 10.1136/medethics-2020-106332

Covid-19: *Ethical Challenges for Nurses.* MORLEY, G., GRADY, C., MCCARTHY, J. and ULRICH, C.M. (2020). Hastings Center Report. doi:[10.1002/hast.1110](https://doi.org/10.1002/hast.1110) <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1002/hast.1110>

Systemet var aldrig till för dem. Av Fanny Nilsson fristående skribent och AT-läkare. <https://www.dagensarena.se/opinion/systemet-var-aldrig-till-for-dem/>

Ny rapport från Smer: *Etiska vägval vid en pandemi.* Rapporten är ett första steg i rådets analys av etiska frågor i samband med pandemin. Syftet är att presentera etiska värden, problem och utmaningar som aktualiseras vid en pandemi, såsom den vi nu upplever.

<http://www.smer.se/nyheter/rapport-etiska-vagval-vid-en-pandemi/>

Debatt. *Vart tog försiktighetsprincipen vägen?* Försiktighetsprincipen har i alltför liten utsträckning kännetecknat den svenska pandemistrategin, skriver Hans Rutberg och Michael Soop. <https://esvd.svd.se/1001/Svenska-Dagbladet/303181/2020-05-15/13623679/Vart-tog-forsiktighetsprincipen-vagen>

Debatt. "Det räcker inte med löften om ökad öppenhet från SKR:s sida". Av Fia Ewald, tidigare chef för enheten för systematisk informationssäkerhet på MSB. <https://www.sjukhuslakaren.se/det-racker-inte-med-loften-om-okad-oppnenhet-fran-skrs-sida/>

Krönika. "Det är så mycket vi inte vet om framtiden". En krönika av Christine Takami Lageborn. <https://www.sjukhuslakaren.se/kronika/det-ar-sa-mycket-vi-inte-vet-om-framtiden/>

Podd. Det är en utmaning att se patienter bli sämre och flyttas till intensivvård utan att man har så mycket att erbjuda dem. Det menar ST-läkaren Gustaf Berg, när han intervjuas i Läkartidningens podd om arbetet med covid-19-patienter. <https://lakartidningen.se/aktuellt/podd/2020/05/covid-19-lakare-utmaning-att-inte-kunna-erbjuda-patienter-sa-mycket/>

Uppdrag Granskning. Tranståget – fortsättningen. <https://www.svtplay.se/video/26752289/uppdrag-granskning/uppdrag-granskning-sasong-21-transtaget-fortsattningen>

Socialstyrelsen gör en helomvändning och säger nej till sänkt åldersgräns för könskorrigering kirurgi. Thomas Lindén, avdelningschef på socialstyrelsen, och professor Lars Sandman gjorde den etiska analysen. <https://www.svt.se/nyheter/granskning/ug/socialstyrelsen-andrar-sig-ej-lampligt-med-konskorrigering-kirurgi-innan-18>

Coronavirus: Doctors told not to discuss PPE shortages. By Charlie Haynes & James Clayton <https://www.bbc.com/news/uk-52671814>

Should New Mothers With Covid-19 Be Separated From Their Newborns? The Hastings Center. <https://www.thehastingscenter.org/why-new-mothers-with-covid-19-should-not-be-separated-from-their-newborns/>

Contact-tracing apps and the future COVID-19 vaccination should be compulsory. By Oxford University bioethicist Alberto Giubilini <http://blog.practicaethics.ox.ac.uk/2020/05/contact-tracing-apps-and-the-future-covid-19-vaccination-should-be-compulsory-social-technological-and-pharmacological-immunisation/>

The *AMA Journal of Ethics* invites original submissions for peer review consideration on themes that will be explored in 2021 and 2022. <https://journalofethics.ama-assn.org/call-papers>

Den 28 maj 13.00-14.30 ordnar Stockholms Universitet ett forskningsetiskt webinarium: *Authorship norms, borderline plagiarism & publication ethics*. <https://su.powerinit.com/Data/Event/EventTemplates/2602/?EventId=711>

Dramaten hälsar på! Under hela maj månad kommer delar av Dramatens ensemble att uppträda utanför flera äldreboenden i Stockholmsområdet. Unika program med nya konstellationer varje dag/gång.
<https://www.dramaten.se/aktuellt/2020/dramaten-halsar-pa/>

Sjuksköterskan Jakob Pansell vårdledare i intensivvården på Karolinska universitetssjukhuset i Solna berättar om en arbetsbelastning och en etisk stress långt över det vanliga under covid-19. <https://www.dagensmedicin.se/artiklar/2020/05/08/vi-kan-inte-torka-tarar-bakom-visiren/>

En ny undersökning av Vårdfokus visar att när risken för att göra fel ökar i takt med en allt tuffare arbetsmiljö oroar sig många sjuksköterskor och barnmorskor för att bli anmälda eller åtalade.
<https://www.vardfokus.se/webbnyheter/2020/maj/skracken-att-anmalas-och-bli-syndabock/>

En åklagare har inlett en förundersökning om brott på Bergas äldreboende i Solna. Förundersökningen inleds efter SVT:s granskning av Berga. <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/stockholm/aklagare-utreder-bergas-aldreboende-for-arbetsmiljobrott>

Några måste offras. Av Anders Jonsson som bland annat varit inrikeschef på Sveriges Radios Ekoredaktion.
<https://www.dagensarena.se/opinion/nagra-maste-offras/>

Demenssjuka personer med covid-19 riskerar att smitta andra på särskilda boenden – men enligt lag får de inte hållas isolerade. Det vill Sveriges kommuner och regioner (SKR) ändra på. <https://www.svd.se/skr-vill-kunna-isolera-dementa>

Jurister i Arbetsdomstolen på med går emot universitet som vill avskeda personer som gjort sig skyldiga till fusk, skriver Nils-Eric Sahlin, professor i medicinsk etik i en debattartikel..

<https://www.svd.se/markligt-nar-fuskare-inte-far-avskedas>

Det fanns helt enkelt inga bevis för anklagelserna om fusk. Det skriver juristen Stellan Gärde i en replik. <https://www.svd.se/enkel-fraga-att-avgora--det-fanns-inga-bevis>

The Hastings Center. *Ethical Responsibility in Publishing Research Results on Covid-19 Treatments*. By Michael A. Erdek, associate professor at Johns Hopkins University School of Medicine and the Berman Institute of Bioethics.

<https://www.thehastingscenter.org/ethical-responsibility-in-publishing-research-results-on-covid-19-treatments/>

AMA Journal of Ethics May issue. *Key clinical and ethical features of Sharing Health Decisions*. Decision sharing is an important evolution from informed consent in clinical ethics practice. So, what exactly should be shared between clinicians and patients in shared decision making? <https://journalofethics.ama-assn.org/issue/sharing-health-decisions>

The European Association of Centres of Medical Ethics (EACME) 2020 Conference cancelled and postponed until 2021. A short 'virtual conference' will take place on Friday, 9th September 2020, 15:00-17:30 (CET). <https://eacmeweb.com/events/>

Karolinska Institutets rektor Ole Petter Ottersen har inrättat en resursgrupp för forskningsetiska frågor i samband med covid-19-pandemin. https://nyheter.ki.se/expertgrupp-ger-rad-om-forskningsetik?_ga=2.140588283.891078127.1588497458-556046199.1576577063

Smer har samlat länkar till material som behandlar etiska aspekter av covid-19 pandemin. <http://www.smer.se/teman/etiska-aspekter-coronavirus-covid-19-pandemin/>

April

Arbetet i den palliativa vården vid livets slutskede har förändrats under coronakrisen. Rikard Skröder och Madhuri Gogineni, läkare på Stockholms Sjukhem berättar om en ny verklighet, om svåra beslut och om anhöriga som inte kan besöka eller ta avsked på av sina nära och kära på samma sätt som tidigare.

https://www.tv4play.se/program/nyhetsmorgon/12581483?utm_source=permalink&utm_medium=sharing&utm_campaign=tv4play_sharing

Hur ska det gå till när vårdpersonal på grund av pandemiutbrottet av covid-19 och bristande resurser i sjukvården tvingas prioritera vissa patienter framför andra?

Niklas Juth som är universitetslektor och docent i medicinsk etik vid institutionen Lime/Che på Karolinska Institutet och har medverkat i att ta fram Socialstyrelsens principer för prioritering av intensivsjukvård under pandemin berättar.

<https://ki.se/forskning/medicinvetarna-39-ar-du-prioriterad>

<https://www.socialstyrelsen.se/om-socialstyrelsen/pressrum/press/nytt-stod-med-nationella-principer-for-prioritering-inom-intensivvard/>

"Oroväckande etisk glidning i coronatider". En debattartikel av företrädare för Svenska Läkaresällskapet.

<https://www.svd.se/orovackande-etisk-glidning-i-coronatider>

Replik. Socialstyrelsen: Etisk plattform från 1997 gäller.

<https://www.svd.se/socialstyrelsen-etisk-plattform-fran-1997-galler>

Replik. *"Rimligt att prioritera yngre vid platsbrist"*. Av Rolf Ahlzén.

<https://www.svd.se/rimligt-att-prioritera-yngre-om-platser-inte-racker>

Slutreplik. *"Dessvärre har den senaste veckans händelser gett oss rätt i vår oro för en etisk glidning i sjukvården"*. Det skriver företrädare för Svenska Läkaresällskapet. <https://www.svd.se/risken-for-etisk-glidning-ar-en-realitet>

"Det här säger jag inte till patienten". Av Sara Heyman journalist och sjuksköterska.
<https://www.dagensmedicin.se/artiklar/2020/04/28/det-har-sager-jag-inte-till-patienten/>

Sjuksköterskas död utreds som arbetsmiljöbrott.
<https://www.vardfokus.se/webbnyheter/2020/april/sjukskoterskas-dod-utreds-som-arbetsmiljobrott/>

"Otydligt hur Sverige värderar coronarisker". En debattartikel av Kerstin Ivarsson, läkare, civilingenjör och säkerhetskonsult.
<https://www.svd.se/otydigt-hur-sverige-varderar-coronarisker>

Nuffield Council on Bioethics. *Statement: COVID-19 and the basics of democratic governance*.
<https://www.nuffieldbioethics.org/news/statement-covid-19-and-the-basics-of-democratic-governance>

Överklagandenämnden för etikprovning ger grönt ljus för fallrapport utan etikprovning.
Enligt nämnden utgör det aktuella fallet inte forskning – och därmed ska ingen etikprovning ske.
<https://lakartidningen.se/aktuellt/nyheter/2020/04/fallrapport-ska-inte-etikprovas/>

Utredning om offentlig-privat samverkan, styrning och kontroll överlämnad till socialministern den 22 april (mot bakgrund av rapporteringen kring Nya Karolinska Solna). <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2020/04/utredning-om-offentlig-privat-samverkan-styrning-och-kontroll-overlamnad-till-socialministern/>

Mars

Livsfarliga råd till vården och samhället om risker med coronaviruset. Debattartikel av Anders **Jansson**, överläkare, ansvarig för hjärt-MR och spirometri, fysiologkliniken, Danderyds sjukhus. <http://www.lakartidningen.se/Opinion/Debatt/2020/03/Fullstandigt-felaktiga-rad-till-varden-om-risker-med-coronaviruset/>

"Kanske är dessa två trender inte motstridiga trots allt". En krönika av Adel Abu Hamdeh, ST-läkare.
<https://www.dagensmedicin.se/artiklar/2020/03/06/kanske-ar-dessa-tva-trender-inte-motstridiga-trots-allt/>

Slarvande vårdpersonal måste ställas till svars. <https://www.dagenssamhalle.se/debatt/slarvande-varpersonal-maste-stallas-till-svars-31723>

Epidemics Reveal the Truth About the Societies They Hit - A nation's response to disaster speaks to its strengths—and to its dysfunctions. By Anne Applebaum.
<https://www.theatlantic.com/ideas/archive/2020/03/italys-response-to-coronavirus/607306/>

Discussion paper. National Academy of Medicine. Washington, DC. *Duty to Plan: Health Care, Crisis Standards of Care, and Novel Coronavirus SARS-CoV-2.* By John L. Hick et al.
<https://nam.edu/duty-to-plan-health-care-crisis-standards-of-care-and-novel-coronavirus-sars-cov-2/>

Organ donation law in England is changing. <https://www.organdonation.nhs.uk/uk-laws/organ-donation-law-in-england/>

What the HEC-C? An Analysis of the Healthcare Ethics Consultant-Certified Program: One Year in. Claire Horner, Andrew Childress, Sophia Fantus & Janet Malek (2020). *The American Journal of Bioethics*, 20:3, 9-18.
<https://www.tandfonline.com/action/showCitFormats?doi=10.1080%2F15265161.2020.1714794>

Många i Tyskland varnar efter ja till dödshjälp. <https://www.svd.se/manga-i-tyskland-varnar-efter-ja-till-dodshjalp/om/dodshjalp-olfh>

Medically Assisted Dying and Suicide: How Are They Different, and How Are They Similar?
<https://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1002/hast.1083>

AMA Code of Medical Ethics' Opinions Related to Organizational Influence in Health Care. <https://journalofethics.ama-assn.org/article/ama-code-medical-ethics-opinions-related-organizational-influence-health-care/2020-03>

Royal College of GPs remains opposed to change in the law on assisted dying. <https://www.rcgp.org.uk/about-us/news/2020/february/royal-college-of-gps-remains-opposed-to-change-in-the-law-on-assisted-dying.aspx>

Huntington's disease. The limits of doctor-patient confidentiality tested in the UK. <https://www.bioedge.org/bioethics/the-limits-of-doctor-patient-confidentiality-tested-in-the-uk/13354>

To all European researchers working in medical ethics: Would you considered publishing a paper, short article or report in the European Association of Centres of Medical Ethics (EACME) newsletter? <https://eacmeweb.com/>

Sjuksköterskornas etiska råd har gett ut en ny skrift: *Kollegialitet- för god omvårdnad* <https://www.swenurse.se/Sa-tycker-vi/publikationer/Etik/kollegialitet-for-god-omvardnad2/>

Ny podcast: *Etik i vården*. Lars Sandman, professor i etik, ordförande för etiska rådet på Sahlgrenska universitetssjukhuset. <https://sahlgrenskapodden.podbean.com/e/21-lars-sandman-etik-i-varden/>

Föräldrar anklagade för skakvåld upplevde långvarig stress. Av Ulf Högberg. <http://lakartidningen.se/Klinik-och-vetenskap/Nyaron/2020/02/Foraldrar-anklagade-for-skakvald-upplevde-langvarig-stress/>

Sverige kan inte delta i viktig medicinsk forskning kring livshotande akuta sjukdomar på grund av brister i lagstiftningen. Av 8 författare som representerar olika aktörer inom hälso- och sjukvårdssektorn. <https://www.dagenssamhalle.se/nyhet/viktig-forskning-inom-akutsjukvard-stoppas-i-sverige-31669>

Vart är vården på väg? Av 9 seniora professorer. <http://www.lakartidningen.se/Opinion/Debatt/2020/02/Vart-ar-varden-pa-vag/>

JO. Uttalanden om kvarhållningsskyldighet på sjukhus enligt LVM och kritik mot verksamhetschefen vid en psykiatrisk klinik för att inte ha fattat ett kvarhållningsbeslut. <http://www.jo.se/PageFiles/14884/5238-2018.pdf>

Regeringen vill se minskade tvångsåtgärder för barn. <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2020/02/regeringen-vill-se-minskade-tvangsatgarder-for-barn/>

Regeringen har beslutat om ett uppdrag till Barnombudsmannen att kartlägga kunskap om hur barns och ungas hälsa och relationer påverkas av pornografi. <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2020/02/uppdrag-till-barnombudsmannen-om-pornografins-inverkan-pa-barn-och-unga/>

SBU får i uppdrag att utvärdera insatser för att främja psykisk hälsa samt förebygga psykisk ohälsa och suicid bland barn och unga. <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2020/02/regeringen-satsar-ytterligare-pa-psykisk-halsa/>

Research in the time of coronavirus: keep it ethical. <https://www.statnews.com/2020/03/02/research-public-health-emergencies-ethics/>

Coronavirus: should frontline doctors and nurses get preferential treatment?

<https://theconversation.com/coronavirus-should-frontline-doctors-and-nurses-get-preferential-treatment-132385>

Measures to contain and respond to COVID-19 should also be ethical, proportionate, and subject to robust democratic accountability.

<https://www.nuffieldbioethics.org/blog/covid-19-public-health-public-trust-and-public-support>

Compulsory isolation in the fight against coronavirus: a clash of human rights and public health. By Morgan Shimwell Nottingham Trent University.

<https://theconversation.com/compulsory-isolation-in-the-fight-against-coronavirus-a-clash-of-human-rights-and-public-health-132524>

International Intensive Course for Facilitators in Moral Case Deliberation 2nd edition 7-10 June, 2020 and 19-20 January, 2021 Amsterdam. Contact & Information: Imke Schreurs trainingmb@vumc.nl Please see the attached Brochure.

Postgraduate Bioethics Conference: “*Voices and Values in Bioethics*”. 10th-11th September, 2020| University of Liverpool.

<https://www.postgradbioethics.com/pgbc-2020>

Caroline Miles Visiting Scholarship - The Ethox Centre - University of Oxford. Spend up to a month at the Ethox Centre working on a topic relating to one of the Centre's four main research areas: global health ethics; clinical ethics; public health ethics; and research ethics. <https://www.ethox.ox.ac.uk/opportunities/about-caroline-miles>

Februari

Ny JO rapport om isoleringen av intagna i häkte som redogör för förekomsten av otillåten isolering.

<http://www.jo.se/jo2057>

http://www.jo.se/Global/NPM-protokoll/Tema_Isolering_i_hakte_2020.pdf

Barnmorska döms för vållande till kroppsskada, grovt brott. Kristianstads Tingsrätt. <https://www.domstol.se/kristianstads-tingsratt/nyheter/2020/02/barnmorska-doms-for-vallande-till-kroppsskada-grovt-brott/>

Utredning av kandidater för transplantation varierar stort. Stora skillnader i psykosocial och psykiatrisk bedömning vid landets transplantationscentrum, visar intervjustudie. Ylva Sefastsson, läkarstudent, Lars Wahlström, med dr, överläkare, Centrum för psykiatrforskning. <http://lakartidningen.se/Klinik-och-vetenskap/Originalstudie/2020/02/Utredning-av-kandidater-for-transplantation-varierar-stort/>

Oskuldskontroller hör inte hemma i svensk sjukvård. Av Omar Makram projektledare och sakkunnig Riksorganisationen GAPF – Glöm aldrig Pela & Fadime. <https://www.dagensamhalle.se/debatt/oskuldskontroller-hor-inte-hemma-i-svensk-sjukvard-31577>

Sjukvården har tagits över av byråkrater. Av Claes Brodin. <https://www.dagensmedicin.se/artiklar/2020/02/26/sjukvarden-har-tagits-over-av-byrakrater/>

Socialstyrelsens Öppna jämförelser 2020: Fortsatt dålig tillgänglighet i vården. <https://www.sjukhuslakaren.se/svepet/socialstyrelsen-fortsatt-dalig-tillganglighet-i-varden/>

Ökat antal skadeanmälningar till Lof under 2019. <https://lof.se/press/nyheter/2020/skadeanmalningar-till-lof-under-2019/>

Debatten rasar – Spanien ett steg närmre dödshjälp. <https://www.svd.se/debatten-rasar--spanien-ett-steg-narmre-dodshjalp>

Portugal moves closer to legal euthanasia. <https://www.bioedge.org/bioethics/portugal-moves-closer-to-legal-euthanasia/13340>

Canada opens door to expanding assisted dying. <https://www.bbc.com/news/world-us-canada-51620021>

Victoria releases first euthanasia implementation report. <https://www.bioedge.org/bioethics/victoria-releases-first-euthanasia-implementation-report/13332>

Who Decides? Medical Intervention for Transgender and Intersex Children. By Elizabeth Reis a professor of gender and bioethics at the Macaulay Honors College at the City University of New York and the author of *Bodies in Doubt: An American History of Intersex*. <https://www.thehastingscenter.org/medical-intervention-for-transgender-children/>

The top 10 ethical issues medical students should be taught. American Medical Association (AMA). <https://www.ama-assn.org/education/accelerating-change-medical-education/top-10-ethical-issues-medical-students-should-be>

From cow pox to mumps: people have always had a problem with vaccination. By Sally Frampton. Humanities and Healthcare Fellow, University of Oxford.

<https://theconversation.com/from-cow-pox-to-mumps-people-have-always-had-a-problem-with-vaccination-131530>

Dags att nominera till Hippokratespris 2020! Sista dag för att lämna förslag på **kvinnlig** (vartannat år) pristagare är den 15 maj 2020. Nomineringen ska sändas till priser@sls.seLäs mer här: <https://www.sls.se/vetenskap/sls-priser/hippokratespriset/>

”Jag byter kön, jag byter ålder ... etniskt ursprung. Jag byter diagnos, bostadsort, släktförhållanden, frisyr ...” . Av Nina Cavalli-Björkman överläkare, specialist i onkologi. <http://lakartidningen.se/Aktuellt/Kultur/Kronika/2020/02/Jag-byter-kon-jag-byter-alder-etniskt-ursprung-Jag-byter-diagnos-bostadsort-slaktforhallanden-frisyr/>

Inget blir som förr. Av Olof Norin, primärvårdsläkare, forskare. <http://lakartidningen.se/Aktuellt/Kultur/Kultur/2020/02/Inget-kommer-bli-som-forr-annu-en-gang/>

Barnets bästa är inte alltid dess bioföräldrar. Av Marika Lindgren Åsbrink. <https://www.dagenssamhalle.se/kronika/barnets-basta-ar-inte-alltid-dess-bioforaldrar-31411>

Orimligt att 13-åringar ska ansvara för sin egen hälsa. Av Maria Hölerman. <https://www.dagenssamhalle.se/debatt/orimligt-att-13-aringar-ska-ansvara-sin-egen-halsa-31461>

Den 6 februari anordnade Smer och Barnombudsmannen, BO, ett seminarium, om vården av barn och unga med könsdysfori. Här är länken till presentationerna: <http://www.smer.se/nyheter/seminarium-pa-temat-var-d-av-barn-och-unga-med-konsdysfori-kunskap-etik-och-barnets-rattigheter/>

Framtidssamtal – ett sätt att lyfta patientens preferenser. Av Johan Herlin Ejerhed, bitr överläkare, Danderyds sjukhus. <http://lakartidningen.se/Opinion/Debatt/2020/02/Framtidssamtal--ett-satt-att-lyfta-patientens-preferenser/>

Stockholms universitets tredje delrapport (av 5) om Nya Karolinska Solna-projektet: *Tilläggsavtal och anpassning. Det institutionella (efter)arbetet för att upprätthålla OPS-avtalets legitimitet inom Stockholms läns landsting 2012–2018.* <https://www.statsvet.su.se/om-oss/nyheter/ny-rapport-om-nya-karolinska-1.484037>

”De ensamma läkarna” P1 program Kaliber om de icke-legitimerade läkare som vikarierar på akutmottagningar, utan en erfaren kollega på plats. <https://sverigesradio.se/kaliber>

Truog RD, Fried TR. *Physician Orders for Life-Sustaining Treatment and Limiting Overtreatment at the End of Life.* JAMA. Published online February 16, 2020. doi:10.1001/jama.2019.22522 <https://jamanetwork.com/journals/jama/fullarticle/2761226>

BMA surveys doctors on assisted dying. <https://www.bioedge.org/bioethics/bma-surveys-doctors-on-assisted-dying/13326>

Clinical trials: how to make informed consent more ethical. Jeremy Howick Director of the Oxford Empathy Programme, University of Oxford. <https://theconversation.com/clinical-trials-how-to-make-informed-consent-more-ethical-131784>

How people in immigration detention try to cope with life in limbo. Blerina Kellezi Lecturer in Social Psychology, Nottingham Trent University. <https://theconversation.com/how-people-in-immigration-detention-try-to-cope-with-life-in-limbo-106645>

University of Bristol. *Clinical Ethics Consultation Training Day 2020.* 19th March. The course will focus on methods of clinical ethics consultation and the uses of ethical theory. The emphasis is on equipping ethics committee members with opportunities to improve their skills.

<http://www.bristol.ac.uk/population-health-sciences/centres/ethics/courses-programmes/training-and-professional-developments/clinical-ethics-training-day---march-2020/>

"När läkaretiken sätts på prov" - debatt med Fredrik Tamsen, 2019 års Hippokratespristagare, den 12 mars kl. 18-19.30 i Svenska Läkaresällskapets hus. Stockholm. (se bif. Inbjudan). <https://sv-se.invaajo.com/event/svenskalakaresallskapet/narlakaretikensattspaprov>

Seminarium. *Parental Rights, Best Interests and Significant Harms: Medical Decision-Making on Behalf of Children.* Datum: 26 mars 15:00 - 17:00 . Plats: Breakroom, Floor 7, C-building, Frescati, Stockholm University. (se bif.inbjudan). Anmälan till: julia.dahlqvist@juridicum.su.se <https://www.jurfak.su.se/barnrattscentrum/seminarieverksamhet/parental-rights-best-interests-and-significant-harms-medical-decision-making-on-behalf-of-children-1.484582>

Uttalande från Svenska Läkaresällskapet 12/2 2020: *Privata sjukvårdsförsäkringar leder till ojämlig hälsa och vård.* <http://www.mynewsdesk.com/se/svenska-laekaresaellskapet/pressreleases/privata-sjukvaardsfoersaekringar-leder-till-ojaemlik-haelsa-och-vaard-2971954>
https://www.sls.se/globalassets/sls/etik/dokument/uttalande_privata_sjukvardsfrsakingar_20200212.pdf

Vi borde vara betydligt vaksammare på vad det är som övervakas, av vem och i vilket syfte. Jakob Ratz Endler, specialistläkare. <http://lakartidningen.se/Aktuellt/Kultur/Kronika/2020/02/Vi-borde-vara-betydligt-vaksammare-pa-vad-det-ar-som-overvakas-av-vem-och-i-vilket-syfte-/>

Unga som inte klarar att leva – och gamla som inte får dö. Av Hanne Kjöllér. <https://www.dn.se/ledare/hanne-kjoller-unga-som-inte-klarar-att-leva-och-gamla-som-inte-far-do/>

Vi styrs av beslutsfattare, inte kultur. En opinionstext av Peter Santesson. <https://www.dagenssamhalle.se/kronika/vi-styrs-av-beslutsfattare-inte-kultur-31390>

När värderingar får styra besluten. En reflektion av Lena Marions. <http://lakartidningen.se/Klinik-och-vetenskap/Reflexion/2020/02/Nar-varderingar-far-styra-besluten/>

Sjukvårdens problem: Felorganiserad politikermakt. En artikel skriven av Rolf Å Gustafsson pensionerad professor i sociologi som har fokuserat sin forskning på personalens ställning i vårdens organisering över tid. <https://www.dagensarena.se/essa/sjukvardens-problem-felorganiserad-politikermakt/>

Misstag i vården ska inte gå till domstol. <https://www.vardfokus.se/webbnyheter/2020/februari/misstag-i-varden-bor-skotas-av-IVO/>
<https://www.vardfokus.se/webbnyheter/2020/februari/barnmorska-atalas-for-brott-efter-forlossning/>

Ivo kräver åtgärder för utlokaliserade patienter på Karolinska. <http://lakartidningen.se/Aktuellt/Nyheter/2020/02/Ivo-kraver-atgarder-for-utlokaliserade-patienter-pa-Karolinska/>

JO-beslut: Allvarlig kritik mot Rättspsykiatri Vård Stockholm, sektion Syd, för ordningsregler som innebär ett generellt förbud mot viss muntlig kommunikation och innehav av journalhandlingar. Även kritik för bristfällig dokumentation. <http://www.jo.se/PageFiles/14786/5634-2017.pdf>

Regeringen ger Socialstyrelsen i uppdrag att vidareutveckla sitt arbete med kontinuerlig information till allmänheten i frågor som rör organ- och vävnadsdonation. <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2020/02/regeringen-vill-starka-kannedomen-om-organ--och-vavnadsdonation/>

My newborn son gave another baby life. By Kirstie Brewer. <https://www.bbc.com/news/stories-51389801>

Deciding When Enough is Enough in Caring for a Child. By Scot T. Bateman, MD, director of the Office of Ethics at UMass Memorial Medical Center in Worcester and professor of pediatrics and anesthesiology at the University of Massachusetts Medical School. <https://www.thehastingscenter.org/deciding-when-enough-is-enough-in-caring-for-a-child/>

Why Health Care Organizations Need Technology Ethics Committees. By Alan Cossitt. <https://www.thehastingscenter.org/why-health-care-organizations-need-technology-ethics-committees/>

The Nuffield Council on Bioethics has put together a short guide to some of the main ethical questions around surveillance and quarantine for infectious diseases.

<https://www.nuffieldbioethics.org/assets/pdfs/Guide-to-the-ethics-of-surveillance-and-quarantine-for-novel-coronavirus.pdf>

Betaniastiftelsens närståendehäftet om vård i livets slutskede "*Till dig som är närstående*" (2017) ska översättas till 16 språk under 2020. Redan nu har engelska, finska och arabiska översatts och finns att ladda ner utan kostnad.

<https://www.betaniastiftelsen.nu/aktuellt/narstaendehaftet-oversatts/>

Valdemar Erling, Specialistläkare från Sahlgrenska Universitetssjukhuset har skickat en inbjudan till **Narrativ rond**. Tema: *Döden i konsten*. Datum: 19 Februari. Tid: 19.00. Plats: Göteborg Hagabion (en trappa upp). Medverkar: Johannes Nordholm, konstvetare, psykolog som arbetar inom psykiatrin. <http://narrativmedicin.se/narrativa-ronder/>

Inbjudan till panelsamtal: *EU och sällsynta sjukdomar - Kampen för högkvalitativ sjukvård*. Datum: 6 mars 2020. Tid: Kl. 9.00 - 10.30 (frukost och registrering från kl. 8.15). Plats: Europahuset, plan 2, Regeringsgatan 65 i Stockholm. <https://eu-och-sllsynta-sjukdomar.confetti.events/>

Smer har publicerat en konferensrapport från etikprisseminariet *Etik i praktiken* från i höstas. http://www.smer.se/wp-content/uploads/2020/01/Smer-konferensrapport-2020_1_webb.pdf

En fråga att ställa vid en hjärndöd anhörigs sida. Av Gösta Alfvén, anhörig, läkare, docent.

<http://lakartidningen.se/Aktuellt/Kultur/Kultur/2020/01/En-fraga-att-stalla-vid-en-hjarndod-anhorigs-sida/>

Alternativa sanningar om vården. Av Fanny Nilsson fristående skribent och underläkare.

<https://www.dagensarena.se/opinion/alternativa-sanningar-om-varden/>

”Ersätt inte sjuksköterskors beslut med AI utan evidens”. Skriver flera debattörer

<https://www.dagensmedicin.se/artiklar/2020/01/31/ersatt-inte-sjukskoterskors-beslut--med-ai-utan-evidens/>

JO-beslut 2020-01-31: Kritik mot vårdcentralen Nävertorp inom Region Sörmland för att på begäran av en annan myndighet ha lämnat ut journaluppgifter utan att kontrollera att patienten samtyckte till det. <http://www.jo.se/PageFiles/14641/7504-2018.pdf>

DO Konstaterar att Karolinska i flera avseenden har brustit i sin skyldighet att utreda påtalade trakasserier. Bristerna innebär att Karolinska inte har fullgjort sina skyldigheter enligt diskrimineringslagen.

<https://www.do.se/om-do/pressrum/aktuellt/aktuellt-under-2020/bristande-utredningsatgarder-far-kritik-av-do/>

<https://www.do.se/globalassets/stallningstaganden/arbetsliv/tillsynsbeslut-trakasserier-ks-2018-506.pdf>

IVO har granskat hur 23 svenska sjukhus med många lokaliserade patienter arbetar för att patienterna inte ska drabbas av skador.

<https://www.vardfokus.se/webbnyheter/2020/januari/sjukhus-blundar-for-riskerna-med-utlokaliserade/>

Vårdanalys. Ny rapport. *Tre perspektiv på digitala vårdbesök – befolkningens, patienternas och vårdpersonalens uppfattningar.*

<https://www.vardanalys.se/rapporter/tre-perspektiv-pa-digitala-vardbesok/>

Socialstyrelsen. *Agera för säker vård.* Nationell handlingsplan för ökad patientsäkerhet i hälso- och sjukvården 2020-2024.

<https://www.socialstyrelsen.se/om-socialstyrelsen/pressrum/press/forsta-nationella-handlingsplanen-ska-utveckla-och-starka-patientsakerheten/>

Utsatta barn och unga. Bättre metoder för stöd och hjälp. <https://www.sbu.se/sv/publikationer/skrifter-och-faktablad/utsatta-barn-och-unga/>

Diagnostik och behandling av uppgivenhetssyndrom hos barn.

<https://www.sbu.se/sv/publikationer/sbus-upplysningstjanst/diagnostik-och-behandling-av-uppgivenhetssyndrom-hos-barn/>

Samspelsbehandling för prematurt födda barn och deras föräldrar.

<https://www.sbu.se/sv/publikationer/sbus-upplysningstjanst/samspelsbehandling-for-prematurt-fodda-barn-och-deras-foraldrar/>

Belgium euthanasia: Three doctors cleared in landmark trial. <https://www.bbc.com/news/world-europe-51322781>

Global Burden of Cancer Inequality. The AMA Journal of Bioethics February issue is devoted to exploring the ethical complexities of cancer prevention as a global public health imperative.

<https://journalofethics.ama-assn.org/home>

Report from China: Ethical Questions on the Response to the Coronavirus. By Ruipeng Lei, Center for Bioethics Huazhong University of Science & Technology. Renzong Qiu, Institute of Bioethics, Center for Ethics & Moral Studies, Renmin University of China.

<https://www.thehastingscenter.org/report-from-china-ethical-questions-on-the-response-to-the-coronavirus/>

2020 European Association of Centers of Medical Ethics (EACME) conference Cluj-Napoca (Romania), 10-12 September 2020. *Smart Ethics – Trends for the Future.* <https://www.confir.eu/>. In addition to the conference, two satellite meetings will take place on the 9th September 2020.

Januari

”Överväg ett förbud mot att gentesta barn”. Sådana tester bör skjutas upp till dess barnet själv har möjlighet att ta ställning till frågan. En debattartikel skriven av företrädare för Statens medicinsk-etiska råd. <https://www.svd.se/overvag-ett-forbud-mot-att-gentesta-barn>

Det blir ingen officiell svensk delegation till fysioterapeuternas världskongress i Dubai nästa år.

– Utifrån att vi är ett fackförbund och att fackförbund inte är tillåtna i Dubai var det ett ganska självklart beslut, säger Fysioterapeuternas ordförande Stefan Jutterdal.

<https://www.dagensmedicin.se/artiklar/2020/01/29/fackforbund-nobbar-varldskongress-i-dubai/>

Lappar med bilder på mörkhyade barn har upprepade gånger vandaliserats. Karolinska universitetssjukhuset polisanmäler.

<https://www.dagensmedicin.se/artiklar/2020/01/27/morkhyade-barn-overkryssade--karolinska-anmaler/>

Det muslimska bönerummet på Mölndals sjukhus har återigen utsatts för skadegörelse. Sahlgrenska polisanmäler vandalisering.

<https://www.dagensmedicin.se/artiklar/2020/01/28/sahlgrenska-polisanmaler-vandalisering/>

Regeringen ger en särskild utredare i uppdrag att se över möjligheten att stärka rätten till personlig assistans för stöd vid egenvårdsinsatser. <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2020/01/utredning-for-starkt-personlig-assistans/>

Regeringen har utsett en ny styrelse för Socialstyrelsen. Ordförande blir Kjell Asplund.

<http://lakartidningen.se/Aktuellt/Nyheter/2020/01/Kjell-Asplund-blir-ordforande-i-Socialstyrelsens-styrelse/>

Karolinska Institutets etikråd bjuder in till ett etikseminarium om öppenhet och god sed vid KI. Tema: ”Yttrandefrihet, meddelarfrihet och organisationskultur mot år 2030”. Tid: 2020-02-19 15:00 - 17:00. Campus Solna Samuelssonsalen, Tomtebodavägen 6.

<https://nyheter.ki.se/etikseminarium-om-oppenhet-och-god-sed-vid-ki>

Nuffield Council on Bioethics. New report. *Research in global health emergencies: Ethical issues.*

<https://www.nuffieldbioethics.org/publications/research-in-global-health-emergencies/read-the-short-report/developing-an-ethical-compass>

Jeffrey T. Berger (2020) *Marginally Represented Patients and the Moral Authority of Surrogates*, The American Journal of Bioethics, 20:2, 44-48, DOI: [10.1080/15265161.2019.1701732](https://doi.org/10.1080/15265161.2019.1701732) <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/15265161.2019.1701732>

A Responsible Death. By Arthur Frank professor emeritus at the University of Calgary. <https://www.thehastingscenter.org/a-responsible-death/>

An Incoherent Proposal to Revise the Uniform Determination of Death Act. By Franklin G. Miller, professor medical ethics in medicine and Michael Nair-Collins, associate professor of behavioral sciences and social medicine. <https://www.thehastingscenter.org/an-incoherent-proposal-to-revise-the-uniform-determination-of-death-act/>

Pain doesn't stigmatize people. We do that to each other. By Daniel S. Goldberg faculty member in the Center for Bioethics and Humanities at the University of Colorado Anschutz Medical Campus <https://www.statnews.com/2020/01/23/pain-doesnt-cause-stigma-we-do-that-to-each-other/>

Chefs JO Elisabeth Rynning har beslutat att inrätta ett särskilt forum för dialog med representanter för civilsamhället i frågor som rör frihetsberövades rättigheter och situation. <http://www.jo.se/jo2021>

Vårdens vittnesmål ses som enskilda händelser. Med tunga vittnesmål om patienter som far illa och beslut som går emot den egna etiken försöker vårdpersonal i Stockholm att visa hur brister i patientsäkerheten blivit vardag i vården. <https://www.vardfokus.se/webbnyheter/2020/januari/vardens-vittnesmal-ses-som-enskilda-handelser/>

Är medelklassen orsaken till vårdens haveri? Av Karim Jebari filosofiforskare vid institutionen för framtidsstudier <https://www.dagensarena.se/innehall/ar-medelklassen-orsaken-till-vardens-haveri/>

DN Debatt. *Sjukvårdens kris är skapad av organisation och ledning*. <https://www.dn.se/debatt/sjukvardens-kris-ar-skapad-av-organisation-och-ledning/>

Jämlik vård kräver att staten tar ett större ansvar. Av Calle Waller debattör och vårdpolitisk talesperson, Prostatacancerförbundet.
<https://www.dagenssamhalle.se/debatt/jamlik-varld-kraver-att-staten-tar-ett-storre-ansvar-31023>

Att gråta inför mina patienter när jag vill vara stark och professionell känns som ett svårt nederlag. En krönika av **Tina Vilhelmsson**, med dr, specialist i urologi och arbetsmedicin. <http://lakartidningen.se/Aktuellt/Kultur/Kronika/2020/01/Att-grata-infor-mina-patienter-nar-jag-vill-vara-stark-och-professionell-kanns-som-ett-svart-nederlag/>

En sammanhållen god och nära vård för barn och unga. Dir. 2019:93. Barnläkaren Peter Almgren har fått uppdraget att utreda.
<https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/kommittedirektiv/2019/12/dir.-201993/>

Challenges and Strategies for Making a Smooth Transition from Pediatric to Adult Nephrology. By Dr. Daphne Harrington Knicely Assistant Professor at the Johns Hopkins University School of Medicine.
<http://blogs.biomedcentral.com/bmcseriesblog/2020/01/13/challenges-and-strategies-for-making-a-smooth-transition-from-pediatric-to-adult-nephrology/>

Capacity-based decision-making for transgender adolescents. By Timothy F. Murphy. Blog. Journal of Medical Ethics.
<https://blogs.bmj.com/medical-ethics/2020/01/16/capacity-based-decision-making-for-transgender-adolescents/>

Obst, K.L., Due, C., Oxlad, M. et al. *Men's grief following pregnancy loss and neonatal loss: a systematic review and emerging theoretical model.* BMC Pregnancy Childbirth 20, 11 (2020). <https://doi.org/10.1186/s12884-019-2677-9>
<https://bmcpregnancychildbirth.biomedcentral.com/articles/10.1186/s12884-019-2677-9>

Belgian doctors go on trial for murder for helping woman end life.
https://www.theguardian.com/world/2020/jan/14/belgian-doctors-go-on-trial-for-for-helping-woman-end-life?CMP=share_btn_link

To Restore Humanity in Health Care, Address Clinician Burnout. By Cynda Hylton Rushton PhD, RN, FAAN, Professor of Clinical Ethics at the Berman Institute of Bioethics and the Schools of Nursing and Medicine at Johns Hopkins University. Hastings Center Fellow. <https://www.thehastingscenter.org/to-restore-humanity-in-health-care-address-clinician-burnout/>

Kom ihåg kommande Smer seminarium om *Vård av barn och unga med könsdysfori: kunskap, etik och barnets rättigheter*. Datum: 2020-02-06. Tid: 9:30-17:00. Plats: Drottninggatan 4. <http://www.smer.se/seminarier/vard-av-barn-och-unga-med-konsdysfori-kunskap-etik-och-barnets-rattigheter/>

De små vidrigheterna kommer förändra Sverige. Peter Wolodarski DN:s chefredaktör. <https://www.dn.se/ledare/peter-wolodarski-de-sma-vidrigheterna-kommer-forandra-sverige/>

Sjukförsäkringar hot mot en jämlik vård. En debattartikel av Socialminister Lena Hallengren. Vårdanalys i uppdrag att utreda risken för undanträngningseffekter. <https://www.aftonbladet.se/debatt/a/K32Q17/sjukforsakringar-hot-mot-en-jamlik-vard>

Debatt. SLF etiskt förpliktigt ta ställning mot privata sjukförsäkringar. <http://lakartidningen.se/Opinion/Debatt/2020/01/Forbundet-etiskt-forpliktigt-att-ta-stallning-mot-privata-sjukforsakringar/>

Slutbetänkandet *"Digifysiskt vårdval – Tillgänglig primärvård baserad på behov och kontinuitet"*. Konkurrensverket säger nej till Stiernstedts förslag. <http://lakartidningen.se/Aktuellt/Nyheter/2020/01/Konkurrensverket-sager-nej-till-Stiernstedts-forslag/>

Betänkandet *Skärpta regler om utländska månggiften* (SOU 2020:2) har lämnats in till justitie- och migrationsminister. Utredningen föreslår bl.a. att ett äktenskap som har ingåtts av den som redan är gift inte ska erkännas i Sverige – även om parterna saknade anknytning hit när äktenskapet ingicks. <https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/statens-offentliga-utredningar/2020/01/sou-20202/>

Läkartidningen. Tema Transkulturell psykiatri. 4 artiklar. <http://lakartidningen.se/Sok-arkiv/?f=g:Tema%20Transkulturell%20psykiatri>

Ethics Consultation in Pediatrics: An Intensive, simulation-based workshop. Children's Mercy Bioethics Center. April 2-3, 2020. <https://emailer.emfluence.com/viewaswebpage/BE9AA2A9-C6C2-4A8A-BEC5-41EF1FAAD28D>
<https://www.childrensmercy.org/health-care-providers/bioethics-center/bioethics-webinars-and-podcasts/sim-lab-workshop/>

Withdrawing life-sustaining treatment: To court or not to court? By Richard Huxtable Professor of Medical Ethics and Law, Medical School, University of Bristol, Director Centre for Ethics in Medicine.

<http://blogs.biomedcentral.com/bmcseriesblog/2019/12/30/withdrawing-life-sustaining-treatment-to-court-or-not-to-court/>

Some people in persistent vegetative states have working minds. Does keeping them in limbo amount to torture? Jacob M. Appel.

<https://www.statnews.com/2020/01/09/working-mind-in-a-body-that-cannot-respond/>

Being, and getting, in the know. Filoche S et al. <https://blogs.bmj.com/medical-ethics/2020/01/08/being-and-getting-in-the-know/>

Zulman DM, Haverfield MC, Shaw JG, et al. Practices to Foster Physician Presence and Connection With Patients in the Clinical Encounter. JAMA. 2020;323(1):70–81. doi:10.1001/jama.2019.19003 <https://jamanetwork.com/journals/jama/fullarticle/2758456>

Le nouvel hôpital Karolinska, histoire d'un naufrage suédois. https://www.lemonde.fr/economie/article/2020/01/10/le-nouvel-hopital-karolinska-histoire-d-un-naufrage-suedois_6025397_3234.html

A Stockholm, la privatisation à marche forcée de la santé. https://www.lemonde.fr/economie/article/2020/01/10/a-stockholm-la-privatisation-a-marche-forcee-de-la-sante_6025398_3234.html

Ivo påtalar brister i flera fall av bältning. Patienter vid en psykiatrisk akutvårdsavdelning låg fastspända i bälte längre tid än fyra timmar utan att nytt beslut om bältning togs.

<http://lakartidningen.se/Aktuellt/Patientsakerhet/2020/01/Ivo-patalar-brister-i-flera-fall-av-baltning/>

IVO. Ny rapport. *Barn riskerar att bli utan stöd och hjälp.* En regional tillsyn av våld i nära relationer vid 13 kommuner och 7 barnkliniker i Mellansverige. <https://www.ivo.se/publicerat-material/rapporter/barn-riskerar-att-bli-utan-stod-och-hjalp/>

Debatt. Det är inte rimligt att bedömningen av nya cancerläkemedel kan ta flera år längre i Sverige än i exempelvis Danmark, skriver företrädare för tre patientorganisationer. <https://www.svd.se/ta-bort-orattvisorna-i-cancervarden-nu>

Debatt. *Oetiskt med screening när vi saknar mätbara positiva effekter*. Av Peter Bistoletti, specialistläkare och docent i obstetrik och gynekologi; privatgynekolog, Stockholm.

<http://lakartidningen.se/Opinion/Debatt/2020/01/Oetiskt-med-screening-for-livmoderhalscancer-utan-matbara-positiva-effekter/>

Debatt. *Dumpa konsultjättarna – återta digitala kontrollen*. Dagens digitala stöd i vården är skakiga, konsultberoende och upphandlas utan hänsyn till vårdens komplexa processer. Det är dags att sjukvården leder sin egen digitalisering. Av Lars L Gustafsson läkare och professor. <https://www.svd.se/dumpa-konsultjattarna--ater-ta-digitala-kontrollen>

Om prat och dålig stämning. <https://www.dagensarena.se/essa/om-prat-och-dalig-stamning/>

Debatt. *Fel att högskolans fokus riktas mot forskningen*. Tafatta försök att höja undervisningens värde på högskolorna har misslyckats. Istället väger forskning blytungt. Men den ska vara ett stöd för utbildningen – inte tvärt om. Av Lars Torsten Eriksson professor emeritus m.fl. <https://www.svd.se/fel-att-hogskolans-fokus-riktas-mot-forskning>

Appoh L et al. *Barriers to access of healthcare services by the immigrant population in Scandinavia: a scoping review protocol*. BMJ Open 2020;10:e032596. <https://bmjopen.bmj.com/content/10/1/e032596>

Hollander A et al. *Validation study of randomly selected cases of PTSD diagnoses identified in a Swedish regional database compared with medical records: is the validity sufficient for epidemiological research?* BMJ Open 2019;9:e031964. <https://bmjopen.bmj.com/content/9/12/e031964>

Morain S et. al. (2020) *Ethics and Collateral Findings in Pragmatic Clinical Trials*. The American Journal of Bioethics, 20:1, 6-18, <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/15265161.2020.1689031>

Culture, Context, and Epidemic Containment. The January issue of the *AMA Journal of Ethics* considers how health professions should respond to global public health emergencies. <https://journalofethics.ama-assn.org/issue/culture-context-and-epidemic-containment>

Listening to women's voices: the experience of unplanned out-of-hospital birth in paramedic care in Queensland, Australia. By Dr Belinda Flanagan.

<http://blogs.biomedcentral.com/bmcseriesblog/2019/12/20/listening-to-womens-voices-the-experience-of-of-unplanned-out-of-hospital-birth-in-paramedic-care-in-queensland-australia/>

Why Are You Publicly Sharing Your Child's DNA Information? By uploading their children's genetic information on public websites, parents are forever exposing their personal health data. Nila Bala attorney who works on criminal justice policy and civil liberties.

<https://www.nytimes.com/2020/01/02/opinion/dna-test-privacy-children.html>